

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knaflcova ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Tat, tat, držite ga!

Znana je ona zgodba, ko je zasačeni tat, da bi ubežal zasledovalcem, tekel po ulicah in kričal: »Tat, tat, držite ga!« S tem je hotel od sebe odvrti pozornost.

Ta res precej huda primera nam pride na misel, ko je začelo klerikalno časopisje kričati o škandaloznem gospodarstvu mesta Ljubljane in Postojne. V Postojni so deželni očetje odredili revizijo občinskega gospodarstva. Tik pred volitvami, da bi mogli najti najmanjšo stvar, vsled katere bi padla senca na državnozbornskega kandidata župana Lavrenčiča. Kljub temu, da revizija ni našla ničesar, se je deželna trojica Lampe, Pegan in Zajec povzpela do gorostasne sleparije notranjskih volilcev, o kateri smo že itak govorili. V zadnjem času so pa predali klerikalnega časopisja polni obrekovanja o škandaloznem gospodarstvu mesta Ljubljane. Ti sleparji grozno kričijo, toda, da bi se kaj goljufalo ali kradlo, ali v strankarske namene porabil mestni denar, ne morejo niti v eni stvari dokazati. Poudarjali smo že enkrat, da je najhujši nered v mestnem gospodarstvu pa ta, da si je od enega zaklada mestna občina izposodila denar za drugega. To je ravno tako, kakor če ima kdo eno večjo železno blagajno in eno manjšo. Ena je namenjena, da pokriva potrebščine splošnega gospodarstva, druga pa za pokritje potrebščin trgovine. Če mu zmanjka denarja v eni blagajni, ne bo tekel k sosedu posoditi si na obresti denar, ampak ga bo vzel iz svoje druge blagajne.

Sicer pa župan dr. Ivan Tavčar na vsak očitek odgovarja v »Slov. Narodu« tako temeljito, da zapre usta lažnjivim zabavljacem takoj, ko v »Slovincu« izide kako očitane.

Zakaj pa klerikalci tako vpijejo po nepotrebnem? Ker hočejo pozornost odvrti od deželnega gospodarstva!

Danes že vsak slepec sprevidi, kako klerikalci v deželi slabo gospodarijo. Napravili so ogromne dolgove, ki se niti primerjati ne dajo s tem, kar so storili. Kopicili in kopičili so dolgove, razmetavali

denar tako dolgo, da je prišla dežela čisto na kant. Drugega izhoda ni bilo, kakor da so morali zvišati doklade ter naložiti ljudstvu tako hudo breme, da pod njim kar omaguje.

Zvišanje deželnih dokladov je velika nesreča za vso deželo, ker je z njimi udarjeno prebivalstvo v vseh svojih življenjskih potrebah. Povsod na svetu je tako, da skušajo države in dežele najpoprej dobiti nove vire dohodkov, če ne morejo s svojimi sredstvi izhajati, zadnje sredstvo na svetu pa je, podražiti življenske potrebščine. Tako pa so storili naši klerikalci. Vrgli so se kakor volkovi na davkoplačevalce in jim podražili kruh in meso, vino in premog, obleko in stanovanje, napravili gostilničarjem in vinogradnikom ogromno škodo ter otežili vsem življenje in zaslužek.

Kako je ljudstvo to občutilo, se je že enkrat pokazalo, namreč pri notranjski državnozborni volitvi. Ljudstvu je to strašno skozinskoz neopravičeno zvišanje dokladov odprlo oči. Saj mora biti pravi tepec, kdor ne uvidi, da bi dežela prav lahko izhajala, tudi če bi bila zvišala doklade samo za nekaj procentov. Zvišanje dokladov je pa grozno in je nepotrebno. Prav dobri gospodarji bi bili lahko celo s starimi dokladi izhajali, samo če bi bili štedili. Toda klerikalci so hoteli imeti denar, veliko denarja, ne samo, da bi kaj koristnega z njim napravili, ampak da bi lahko še naprej tako razsipali denar kakor doslej, da bi lahko svojim agitatorjem polnili korita, podpirali svoja društva, plačevali izgube svojih zadrug in pokrivali pri njih storjene goljufije, da bi lahko subvencionirali svojo stranko v vseh njenih potrebah in prizadevanjih ter zaslužili pri preplačanih napravah.

Da napredno časopisje in napredno občinstvo ni tako mirno gledalo tako gospodarstvo, ki je v pogubo celi deželi, je posebej umevno. Povsod, na shodih, časopisih, v deželnem zboru je odmevalo od pritožb, da je treba konec napraviti takemu gospodarjenju. Ker pa klerikalci ne morejo utemeljeno zagovarjati svoje početje, so začeli kričati: »Tat, tat...« Su-

mničiti so začeli mestno gospodarstvo v Ljubljani in v Postojni in si s tem hoteli pomagati iz politične stiske, v katero so zašli vsled svojega brezvestnega gospodarstva z deželnim denarjem. Toda poraženi in osramočeni, ker niso mogli ničesar stakniti, kar bi vrglo slabo luč na napredno stranko, so odšli iz tega boja!

Vsa poštena javnost v deželi pa kliče na odgovor klerikalce, da mora biti konec slabega gospodarstva z deželnim denarjem, da se mora vršiti revizija deželnega gospodarstva!

Toliko časa tudi ljudstvo ne more biti mirno.

Kako bo v sokolskih dneh v Ljubljani.

Iz ogromnega dela, ki se vrši v sejalnih raznih odsekih za III. slovenski vsesokolski zlet, prihajajo v svet le kratke novice, ki opozarjajo Sokolstvo in občinstvo na najvažnejše točke sedanjega dela.

Iz vseh teh novic pa se ne dobi celotnega pregleda, kako se bo vršil naš jubilejni sokolski zlet in kako bo v onih lepih dneh v Ljubljani. Naj tu podamo kratek načrt, kaj se vse pripravlja, da bo naše občinstvo s tem večjo vnemo podpiralo Sokolstvo pri njegovem delu.

Zlet se vrši v sredi avgusta, torej ob času, ko moremo v Ljubljani računati na najlepše vreme. Upati je, da po letošnji deževni pomladi pride jasno poletje in da bo v slavnostnih dneh nebo ugodno.

Dnevi pred zletom.

Sokolske slavnosti se pravzaprav začnejo takoj v začetku avgusta, ker se namerava prvo nedeljo v avgustu prirediti na vežbališču, ki bo takrat vsaj deloma gotovo, večje slavlje, na katerem se najbrže vprizori tudi »Ustoličenje«. Od začetka avgusta naprej se bo naša bela Ljubljana pripravljala, da dostojno sprejme in pogosti goste, ki bodo prihajali na sokolske slavnosti od vseh strani sveta. Tudi naši Amerikanci obetajo, da obiščejo

ob tem velikem slavlju svojo staro domovino. Po sedanjih glasovih moremo soditi, da pride one dni v Ljubljano okoli

40.000 ljudi

iz naše ožje in širše slovanske domovine. Vsega Sokolstva bo okoli 8000 do 10.000 — kar pomeni za naše mesto veliko število. Naši obrtniki, gostilničarji, mesarji itd. bodo imeli mnogo dela. Da bo vladal popoln red v gostilnah in da ne bodo oškodovani niti gostje niti gostilničarji, za to poskrbi poseben odsek, ki bo določil za vsako gostilno primerno število ljudi, in tudi za pijačo in jedila primerno ceno. Vse to se bo zgodilo v sporazumu.

Stanovanja.

Drugo važno vprašanje pri taki veliki množici je stanovanje. Sokoli bodo imeli skupna prenočišča po šolah in po večjih poslopih, v kolikor bodo na razpolago odseku. Sedaj manjka prostora še za nekaj tisoč. Stanovanjski odsek pridno deluje, da najde za vse dovolj prenočišč. Hoteli bodo polni — zato bo treba za privatne osebe, za družine in za reprezentante dobiti privatnih stanovanj. Ker poznamo gostoljubnost in slovansko srce naših meščanov, upamo, da pojdijo stranke in gospodarji stanovanjskemu odseku na roko, da bodo dali stanovanj za goste na razpolago. Za par dni se vsak lahko stisne — zato pa bodo odnesli naši gostje na svoje bivanje v Ljubljani tem lepši spomin.

V petek 14. avgusta

se začno že prve tekme domačih moštev na telovadišču. Ljubljana pa se bo pripravila, da dostojno sprejme goste, ki bodo prihajali na ta dan popoldne. Priglasenih je že sedaj

14 posebnih vlakov,

ki bodo pripeljali Sokole in slovanske goste od vseh slovanskih strani. Prišli bodo iz Češke in Moravske, Rusini iz Galicije, Rusi, Hrvati, Srbi — poleg tega pa naši bratje od Adrije in Slovenci iz vseh slovanskih pokrajin. Vlaki bodo prihajali celo popoldne do večera in dolžnost Ljubljane bo, da sprejme goste z isto iskreno ljubeznijo, s katero jih je sprejemala vselej, kadar so k nji prišli v večjem ali manjšem številu. Tako velike množice še ni imela Ljubljana v svoji sredi in Ljubljana mora dokazati, da je zmožna, da sprejme v svoje okrilje vse, ki prihajajo k nji s slovansko čutečim srcem.

Pozdravni večer v Tivoli.

Večer prvega dne bo določen v to, da se gostje ustanove v svojih stanovanjih in da se odpočijejo. Zvečer se bo vršil pozdravni večer v Tivoli, igrala bo znana Kolinska godba, ki bo v onih dneh nalašč prišla v Ljubljano.

Na Veliki Šmaren

dopoldne se vrši na vežbališču skušnja telovadcev za skupni nastop v prostih vajah. Ob 11. dopoldne bo slavnostni kon-

cert »Glasbene Matice«, namenjen slovanskim gostom. Pele se bodo po večini naše narodne pesmi.

Popoldne

se bo vršil prvi veliki nastop Sokolstva na telovadišču. Nastopi skupno 2600 Sokolov — za njimi razne župe s svojimi vajami. Zvečer tega dne se vrši

velika veselica na Gradu.

Veselica se bo vršila po vsem grajskem grebenu od Gradu do šanc. Grad bo čarobno električno razsvetljen. Okoli in okoli Ljubljane bodo goreli kresovi, ki naj pokažejo slovanskim gostom naš slovanski kres, da bodo videli, da zvesto stoji straža od Alp do Adrije.

V nedeljo 16. avgusta

se vrši zjutraj spreved Sokolstva po mestu. Ker bi bil za tako množico Glavni trg premajhen, bo najbrže pozdravil župan Sokolstvo v imenu mesta na Kongresnem trgu. Na ta dan se namerava prirediti tudi spreved narodnih noš, ker bo prišlo ta dan največ ljudstva v mesto.

Popoldne

se ponovi skupna telovadba na telovadišču, zvečer pa se vrši

veselica na dirkališču,

ki bo ena največjih te vrste. Poskrbljeno bo za vso zabavo, namerava se postaviti lasten vrtljak v narodnem slogu in več drugih komedij, s katerimi se naši ljudje radi zabavajo. Seveda bo tudi petje in ples.

Drugi dan

v ponedeljek bo ogledovanje mesta in manjši izlet. Zvečer bo poslovilni večer v Tivoli.

Dne 18. avgusta

se vrše izleti v Postojno in na Bled, kamor bodo vozili posebni vlaki. Zvečer odhajanje posebnih vlakov.

Razstave.

Ljubljana pa mora pokazati tudi svoje zaklade in zanimivosti naše slovanske domovine, zato bo takrat več razstav, med katerimi omenjamo »Sokolsko razstavo«, »Jugoslovanska žena« in »Razstava planinskega društva«. Te razstave naj pokažejo zgodovino Sokolstva, delo jugoslovanske žene in lepoto naše domovine.

* * *

To je prilično določeni program našega sokolskega zleta. Taki bodo torej sokolski dnevi v Ljubljani. Kdo bi se jih ne veselil, kdo bi jih z radostjo ne pričakoval!

Še dva meseca nas ločita od sokolskih dni. Priprave teh dveh mesecev bodo zahtevale še mnogo dela. Kličemo vsem Slovencem: Podpirajte Sokolstvo pri njegovem delu, da izpade zlet častno za nas vse! Vsak naj skuša po svojih močeh podpirati Sokolstvo. Zletni znaki so že na prodaj po 6 kron. Skrbimo za to, da pri-

vabite svoje prijatelje, znance, sorodnike v Ljubljano. Naj vidijo naš veliki praznik! Zbirajte za fond — širite kolek in razglednice!

V kratkem izide krasna »Sokolska diploma« v veliki obliki, ki jo bo dobil vsak posameznik in vsaka družba, ki položi kamen od 10 K naprej. Zbirajte že sedaj za njo, da jo čim preje dobite v svojo sredo! Diploma bo ena najlepših slovenskih slik za vsako hišo — za vsak salon.

Slovenci! Slovenke! Zavedajmo se, da je naš jubilejni sokolski zlet častna zadeva nas vseh. Z njim bo stopil naš narod pred slovanski svet, v njem bomo našli novih sil v težkih bojih. Zato, bratje, na delo!

RAZGLED PO SVETU.

Intervencija državnega poslanca dr. Rybača na Dunaju.

Te dni je došel na Dunaj državni poslanec dr. Rybač, ki je interveniral v važnih zadevah v raznih ministrstvih. Tako je interveniral v poljedelskem ministrstvu zlasti o zadevi pritožb tržaških okoličanskih posestnikov proti pogozdovanju potrebnih polj in dobrih pašnikov v tržaški okolici. Dobil je zagotovilo, da se bo to vprašanje še enkrat natančno preiskalo in da se bo potem po možnosti ustreglo željam in pritožbam tržaških okoličanskih posestnikov. Dalje je konferiral dr. Rybač tudi glede nekaterih važnih šolskih vprašanj in dobil precej ugodne odgovore. — V posebni avdijenci pri justičnem ministru dr. Hochenburgerju je opozoril dr. Rybač tega na neznosne razmere pri tržaškem okrajnem sodišču za kazenske zadeve. Minister dr. Hochenburger se je pokazal zelo dobro informiranega o teh zadevah.

Deželnozborske volitve na Štajerskem.

Klerikalni deželni poslanci pripovedujejo na shodih, da je z vso sigurnostjo pričakovati deželnozborskih volitev še to jesen. Mariborsko časopisje napoveduje posebno okrožnico, katero hočejo klerikalci glede volitev razposlati po deželi. V tej okrožnici bodo seveda navedena najuspešnejša obrekovanja naših ljudi in pa navodila za volilne sleparije. Zaupni shodi in živahnije gibanje naprednih vrst ni klerikalni gospodi nič po volji; v Mariboru si svoje stvari niso sigurni in zato pozivajo pristaše že sedaj v »sveti boj«. Da more biti boj za Verstovška, Roškarija in Pišeka svet, to verujejo sicer samo še mežnarji in Marijine device — pa v časih Korošec-Krekovega krščanstva je mogoče iti v volitve s takimi sredstvi!

Važna sestanka.

V nedeljo, 14. t. m. sta se vršila dva jako važna sestanka. Nemški cesar Viljem je obiskal našega prestolonaslednika v tega gradu Konopištu, ruski car Nikolaj pa romunskega kralja Karola v romunskem

pristanišču Konstanci. Posebno važnost se pripisuje drugemu sestanku, kajti na njem se je povdarjalo prijateljstvo med Rusi in Romunci, in to pomeni toliko, da se je Romunska ločila od trozveze ter se nagnila k Rusiji. Nesrečna politika našega zunanjega ministrstva je kriva, da se je odbilo Romunsko od nas. S tem se je pa trojni sporazum: Ruska, Angleška in Francija znatno okrepil.

Klanje v Albaniji.

Albanski vstaši vendar niso tako nedolžni in strahopetni kakor se jih je slikalo. Niso se ustrašili mednarodne kontrolne komisije, niso bili poslušni knezu, ki ga je postavila cela obročena Evropa njim na čelo. Vprla so se albanska mohamedanska plemena in zahtevala, da se jim da kneza mohamedanske vere in da bodo sami upravljali deželo. Tako so zavojevali skoro vso Srednjo Albanijo in le v Draču so nekaj časa pustili kneza na miru. Toda v nedeljo in ponedeljek so napadli tudi Drač in kri je tekla v potokih. Vstaši so ponoči napadli Drač, zasedli vse vrhove naokrog in imajo zdaj mesto obkoljeno. Po prvih bojih se je veliko prebivalcev umaknilo na italijanske in avstrijske ladje, ki leže v pristanišču. Tudi knezova rodbina je ubežala na italijansko vojno ladjo. Poslaništva in knezovo palačo stražijo mornarji velesil. V boju z vstaši je padel polkovnik Thomson, ki je vežbal albansko vojaštvo, sestavil albansko žandarmerijo in bil sploh odločen in hraber mož na svojem mestu, morda edini človek, na katerega se je mogel knez Wied zanesti. Vstaši so imeli pri napadanju Drača velikanske izgube, ker so topovske kroglice med njimi razsajale. Vladne čete obstoje iz žandarmerije ter iz krščanskih Albancev in Malisorov in Miriditov. Zadnje vesti poročajo, da so se vstaši umaknili nekoliko nazaj, toda dobivajo vedno nova ojačenja. Bojev pred Dračem so se udeležili tudi mohamedanci v Draču ter so iz raznih hiš zahrbtno streljali na vladne čete. Položaj je zdaj tak, da knezu Wiedu nikakor ne kaže, da bi ostal na albanskem prestolu, ampak da je najbolje zanj, da se umakne. Potem bi zopet kontrolna komisija prevzela vladno. O tem že namigavajo tako avstrijski kakor italijanski listi, kajti tema državama je največ na tem, da ostane Albanija nevtralna, da jo ne zasede nobena država, najsi se potem Albanci sami pokoljejo med seboj.

O poteku boja za Drač

poročajo iz Drača sledeče podrobnosti:

Ob 6. zjutraj so Miriditi prvič napadli vstaše. V velikih gruclah so prodirali proti Šjaku, pri čemer sta jih podpirali dve bateriji, ki sta bili postavljeni nasproti griču Rasbul. Vstaši so pustili Miridite priti prav blizu, nato pa so jih z vso silo napadli in prisilili, da so se umaknili. Miriditi so pozneje poskusili še enkrat napasti vstaše, pa so bili zopet zavrtnjeni. — Ob 10. so Miriditi v dveh četah prodirali proti vstašem.

Ena četa 1000 mož je stala pod poveljništvom Marka Gionija, druga četa, 500 mož, pa pod poveljništvom Ise Boljetinca. To je bil tretji napad. Obe četi sta prišli na poti proti Šjaku do prvih gričev, kjer sta se razpršili za napad po ravnini. Na desni strani so jih podpirali topovi, ki so bruhali ogenj proti gričem, zasedenim od vstašev. Ko so dospeli Miriditi do gotove razdalje od vstašev, so jih ti z vso silo naskočili, pri čemer so uporabljali tudi eno strojno puško. Vstaši so trumoma vdrli z gričev proti Belemu jezeru ter izvršili spreten manever, s katerim so vladne čete popolnoma obšli in obkolili. Med Miriditi je izbruhnila panika in začeli so bežati. Mnogo jih je poskakalo v močvirje, kjer so utonili. Ostale so vstaši obkolili in popolnoma potolkli. — Ob 12. uri 30 minut je izbruhnila v Draču panika, ker so pribežali ob tem času v Drač prvi begunci. Konjeniki so jih poskušali ustaviti, toda zaman. — Miriditi so se končno utaborili za okopi pred mestom, da vzdrže naval vstašev, ki so se bili med tem polastili tudi enega topa, med tem, ko so drugi top močno poškodovali. — Vstaši so ostali v ravnini ter obnavljali napade, izpočetka z vso silo, pozneje pa slabejše. Holandski častniki so med tem postavili za okope nove baterije ter obstreljevali z granatami vstaše. V ravnini so se boji do poznega večera nadaljevali. Holandski častniki so zaman skušali pregovoriti Miridite, da naj zopet naskočijo vstaše, ti pa so to odklonili, češ, da so bili poklicani le kot branitelji mesta proti napadom, da pa sami ne bodo več napadali. V teh bojih so imeli Miriditi nad 200 mrtvih in nad 200 težko ranjenih.

Konec Wiedove vlade?

V četrtek so bile na borzi v Berlinu razširjene vesti, da je Drač že v rokah vstašev in da je knez Viljem v boju padel. — »Leipziger Tagblatt« poroča iz Rima, da je Esad paša izginil iz Atalije in da se je morda odpeljal v Albanijo. Vstaši so poslali knezu ultimatum, v katerem ga pozivljajo, da mora tekom 24 ur odstopiti.

Vojna nevarnost med Turčijo in Grško.

Vsled preganjanja Grkov v Mali Aziji je zahtevala Grška, da Turčija takoj napravi red, da kaznuje krivce in da zadoščenje. To se ni zgodilo, zato se vsak dan pričakuje, da bo počilo. Grška je zasedla poprej turška otoka Kios in Militeni, ki sta po Bukareškem miru nji pripadla. Turčija ni kar nič voljna ugoditi grškim zahtevam, ker se je tudi njeno brodogradništvo ojačilo in zato nima več toliko strahu pred Grki na morju. Velesile posredujejo med obema, da bi se spor poravnal mirnim potom. Toda obe državi se oborožujeta in kličeta rezerviste v vojno službo.

Srbska kriza končana.

Srbska ministrska kriza je končana. Pašić in cel njegov kabinet ostanejo v službi. Rešitev krize je vplivala splošno

pomirljivo. Ni izključeno, da se bo sedaj dosegla delazmožnost skupščine in da je ne bo treba razpustiti. V skupščini so se rešili novi vojaški krediti ter nekaj drugih zakonskih predlog. Zaradi vojne nevarnosti na Balkanu med Grško in Turčijo se skupščina ni razpustila. Častniki v novi Srbiji nastopajo popolnoma korektno ter obsojajo vmešavanje častniških krogov v politična vprašanja.

Ministrska kriza na Francoskem.

Senator Ribot, ki je, kakor smo zadnjič poročali, sestavil ministrstvo, je bil le en dan ministerski predsednik. Moral je takoj odstopiti in novo vlado je sestavil Viviani. Temu je zbornica izrekla zaupanje in zato je kriza rešena.

SLOVENIJA.

s Vzorno gospodarstvo klerikalcev.

Nismo radi in tudi ne bomo radi napadali gospodarske naprave in zavode, bodisi da so tudi v klerikalnih rokah. Toda ostudnagonja klerikalnih časopisov zoper Postojno in Ljubljano nas sili, da bomo s tako kričečimi slučaji prišli na dan, kako se gospodari v klerikalnih zavodih, da bo nele zavrelo, ampak tudi počilo. Imamo v rokah lepe reči o neki ljubljanski in o nekaterih notranjskih posojilnicah, o mlekarški zvezi itd. Le naj naprej izzivajo in potem se bodo od naše strani slišali taki odgovori, da bo pokalo po Kranjskem.

s Vsem zavednim možem na deželi na srce polagamo nujno potrebno večjo zavednost v izvrševanju pravic, ki jih od Njega Veličanstva potrjeni deželni zakon ali občinski red za deželo Kranjsko nudi vsakemu občanu. Bralci »Slov. Doma« veste, kako so klerikalci v zadnjem času, ko jim že voda sili v grlo, nečuvveno terorizirali vse one občine, ki so še v rokah naših zavednih mož. V Ljubljani so »deželni revizorji« pol leta stikali in brskali po vseh aktih in vseh računih, da bi kaj našli, s čimer bi mogli opravičiti svojo lopovsko obrekovanje, da se je na ljubljanskem magistratu kradlo in defravdiralo. O vseh teh tatvinah in defravdacijah seveda niso našli ne duha ne sluha. Tudi je še v živem spominu, kako so tik pred volitvami nesramno obrekovali mestno gospodarstvo v Postojni ter le s svojo satansko lažjo prav za silo še dosegli lopovsko umazano zmago. Sploh so pričeli svoje umazane prste vtikati v gospodarstvo vsake občine, ki je še nimajo popolnoma v svojih krempljih. Od vsake take revizije raztrosajo potem po svojih katoliških cunjah očitne laži v svet, tako, da morajo nevedni ljudje misliti, da so naši možje v občinah sami tatovi in goljufi. To nesramno početje mora izzvati v vseh naših vrstah po deželi odločen odpor. Po svetopisemskem načelu: klin s klinom, zob za zob — je vsakemu od vas dana prilika, da ta odpor izvede ne

samo v besedah ogorčenja, ampak tudi v dejanju. To pa vsak izmed vas lahko stori, če se bolj kot doslej priče brigati, kako kaj klerikalci gospodarijo v občinah, kako izgleda občinsko premoženje v tistih občinah, kjer gospodarijo klerikalci sami ali v večini. Prihodnjič vam pokažemo dva slučaja, kako izgleda občinsko gospodarstvo v občini Prečina in v Šmihelu-Stopiče. V tej slednji občini, kjer kot turški paša samolastno vlada znani Štembur, **še zdaj nimajo letnega računa** za preteklo leto, čeprav občinski red, paragraf 66, izrecno ukazuje, da morajo letni računi najkasneje **dva meseca po novem letu biti občanom predloženi na vpogled**. Pred kratkim pa se je zgodilo, da je župan te občine nekemu občanu, ki je hotel pogledati, kaj so občinski očetje v seji sklepali, **zabranil vpogled v sejni zapisnik**, čeprav paragraf 48. obč. reda izrecno vsakemu občanu daje pravico, da sme občinskih sej zapisnik pregledati. To je pač dokaz, da se klerikalni župani boje javne kontrole, zakaj, to vedo sami bolj ko mi, a naša dolžnost je, da s skupnim nastopom **ščasom tudi mi izvemo**. Več, kakor rečeno, o tem prihodnjič.

s Klerikalci proti obrtnikom. Že zadnjič smo omenili gonjo proti strogo stanovskima listoma »Gostilničar« in »Obrtni Vestnik«. Pa ne samo v tem oziru so klerikalci proti obrtnemu stanu. Tudi v vseh stvareh, kjer gre proti načelom, da se temu stanu ničesar ne da in se ga tudi ne pusti, da bi se dalje izobraževal. Z nekakim ponosom kažejo na obrtnopospeševalni urad, ki je pa bore malo še storil za obrtnike. Par klerikalnih korifej ima korita zraven, da se na stroške tega urada po deželi vozijo, kadar se priredi kak obrtni tečaj. Nesebičnih, za blagor obrtništva vnetih ljudi, kakor je n. pr. g. Franchetti, načelnik Zveze kranjskih obrtnih zadrug, in odgovorni urednik »Obrtnega Vestnika«, nimajo ne enega. Pri njih se mora vse plačati, če se hoče kdo vnemati za obrtni stan. Kakor hočejo, da ostane naš kmet neizobražen, da ga imajo ložje pod komando, isto želijo tudi pri obrtnikih. Klerikalen obrtnik se ne sme izobraževati v svoji stroki, ne sme vedeti, kakšne pravice ima, če se organizira na združni podlagi. Zato so klerikalci celo proti snovanjem obrtnih zadrug, proti zakonitim korporacijam, kjer je obrtnikom dana možnost, da uveljavljajo svoje pravice. Pokojni dr. Žitnik, ki je imel srce za obrtnika, bi se v grobu obrnil, ko bi videl to ostudno početje proti obrtnikom. Ne, hvala bogu, oslovski glas ne sega do neba, in ljudje, zlasti obrtniki so spregledali, da vsa klerikalna politika sloni le na tem, da obdrže obrtnike kakor vse druge na svojih vajetih. Bodi klerikalec, bodi naprednjak, obrtnik se bo držal onega, kar mu koristi ter naročeval in čital svoje strogo stanovsko glasilo, kar sta »Gostilničar« in »Obrtni Vestnik«, naj se potem tiskata v Katoliški ali pa v kaki

drugi tiskarni. Tudi mi rečemo vsem zavodnim obrtnikom: Čitajte in če se prepričate, da sta lista v vašo korist, da ne uganjata politike, potem ju naročite; imeli boste edinole vi korist od njih!

s Cukrarne na Kranjskem se ne bodo ustanovile. Svoj čas smo poročali, da je bivši deželni glavar pl. Šuklje se potegoval za to, da se ustanove na Kranjskem sladkorne tovarne in da bi kmetje v to svrhu začeli saditi sladkorno repo, zlasti v Beli Krajini in sploh na Dolenjskem. Ustanovil se je že odbor, ki smo ga tudi navedli. Klerikalci, ki so bili nekateri sami v odboru, so začeli ruvati proti temu in najprej je vsled njih zahteve moral stopiti iz odbora Milan pl. Šuklje, napredni deželni poslanec. Zdaj se je pa po zaslugi klerikalcev ustanovitev cukrarne, ki bi bila velikanske koristi za celo deželo, menda popolnoma onemogočila. »Slovenec« sicer pravi, da klerikalci niso Šukljeta motili pri delu, češ, da jim je prav, če pride kaj podjetja v deželo, naj si bo od katerekoli strani. Ob sebi se razume, da se klerikalci zopet lažejo, kakor se vedno. **Delali so z vsemi močmi proti cukrarnam.** Ne samo, da so svoje pristaše in njim podrejene ljudi prisilili, da so izstopili iz odbora, so tudi v »Dömljubu« **hujskali kmečko ljudstvo**, naj ne sadi sladkorne repe, in so duhovniki rogovilili pri kmetih, kakor bi šlo za kake volitve. Vrh tega so še klerikalni poslanci napeli vse moči, da bi stvar pokopali. Ne bomo rekli, da jih je vodila samo ježa, ker stvar ni vzklija na njihovem zelniku, še več je nanje vplivala bojazen, **da postane naš kmet s sladkorno repo tako premožen in neodvisen, kakor je češki kmet.** Sladkorna repa je spravila češkega kmeta do blagostanja in ko se je čutil trdnega in svobodnega, ko je čutil, da je mož in ne več berač, je vzel palico v roko in je češko klerikalstvo potolkel in razbil ter ustvaril svojo veliko in mogočno kmečko stranko, ki danes gospodari na Češkem, med tem, ko se propadlo klerikalstvo še na dan ne upa. Strah, da bi si tudi naš kmet pomagal, je bil poglavitni vzrok, da so se klerikalci tako srdito ustavili cukrarnam in kmete tako nahujskali, da jih ni bilo pridobiti za nasajanje sladkornih rep.

s Zakon, da se ustanove posredovalni uradi v vsaki občini, ki ga je sklenil deželni zbor, je dobil najvišje potrjenje. Če bo s takimi posredovalnimi uradi kaj pomagano, dvomimo. Klerikalci hočejo le moč dobiti na deželi, da bodo nezmožni klerikalni župani pritiskali na napredne kmete.

s Iz deželnega odbora. Josip Golma je r se imenuje za suplenta na deželni kmetijski šoli na Grmu. — Obljubljenega poletnega zasedanja deželnega zbora najbrže ne bo, ker v naučnem ministristvu še niso gotovi z oceno in presojo novega šolskega zakona! — Deželni odbor se bo pridružil peticiji prizadetih občin za izpre-

membo voznega reda na železniški progi Grosuplje-Kočevje. — Zgradba vodovoda Tržišče pri Mokronogu se odda tvrdki Rumpel za 6658 K. — Projektovana nova železnobetonska mostova čez Kolpo pri Gašparcih in čez Čabranko pri Zamostku se zgradija le, če se hrvatska deželna vlada zaveže prispevati polovico stroškov. — Novi betonski most pri Sv. Janezu ob Bohinjskem jezeru se na prošnjo centralne komisije za ohranitev spomenikov nekoliko zniža, da ne bo kvaril pokrajinske slike. — Odslej sprejemala bo dežela kot vadije in kavcije tudi garancijska pisma Deželne banke. — Za presvitanje z Röntgenovimi žarki v deželni bolnici se vpelje posebna taksa (presvitanje 6 K, slikanje 10 K). — Mlekarskim zadrugam se bo pristojbina za preiskavanje mleka v kmetijsko-kemiškem preizkuševališču primerno znižala. — Dovolijo se sledeče podpore: Rafaelovi družbi 1600 K (za prihodnje leto se bo sprejela v proračun redna podpora 2000K), za popravilo vnanje uršulinske šole v Ljubljani vnovič 1000 K, Podpornemu društvu slovenskih visokošolcev v Gradcu 400 K, za učiteljski tečaj za ročna dela v Kočevju 300 kron, za vajeniško razstavo v Postojni 100 K, če ravnotoliko prispeva tudi postojnska občina.

s Iz seje c. kr. deželnega šolskega sveta. Na ljudskih šolah so bili imenovani: Gabrijela Treo za učiteljico na Jesenicah; Rajko Mežan za nadučitelja v Banjaloki; Leopold Mar n za nadučitelja in Ida Papula za učiteljico v Grosupljem; Ana Hirschmann za učiteljico v Št. Lampertu; Stanislav Vrhovec za nadučitelja in Emilija Kaliger za učiteljico v Logu; Andrej Vilfan za nadučitelja extra statum v Šmartnem pod Šmaro goro; Leopold Hladnik za nadučitelja v Žireh; Marija Zurec za učiteljico v Žužemberku; Maks Kom an za nadučitelja in Marija Podlogar za učiteljico v Stranjah; Božidar Račič za učitelja v Toplicah-Zagorje; Leopoldina Podobnik za učiteljico na Gorah nad Idrijo; Karol Černjač za nadučitelja v Št. Vidu pri Žilcah. — Kraj Srebotnik se preselila iz Bosljive Loke v Kuželj.

s Jubilej. Dne 22. t. m. ob 5. popoldne bo moj desetletni jubilej, »kar sem bil pijan in sicer tako, da sem se komaj na Sorro privlekel«. Za to svoje obrekovanje, katero je zagrešila neka škofova častilka »nalašč«, kakor je izpovedala sodniku, dobila je trodnevno menažo, pa nekoliko presoljeno, na ljubljanskem Žabjeku. Tri mesece po tem tragičnem dogodku pomnil je škof Bonaventura še vedno ta moj »greh«. Očital mi ga je uradno, zatrdil, da ima tri priče in izvajal konsekvence. Resnica pa je, da leta 1904. od 9. maja do 17. julija nisem ne kadil in razven pri maši niti ne pokusil kapljice alkoholične pijače. Škof Bonaventura me je torej težko razžalil, vrgel mi je v obraz z neimenovanimi pričami potrjeno infamno obrekovanje. To je goto-

vo velik greh in tem večji, ker že deset let trpi in mi visoki žalilec ni dal ves ta čas primerne zadoščenja. Sicer je ta meni storjena krivica manjše vrste, ako jo primerjamo z drugimi krivicami, katere mi je storil škof Bonaventura brez vsake krivde, no, tudi ta jubilej mu bo ogrel v večnosti tisto žerjavico, ki je pripravljena vsem, ki so v življenju delali krivico in je niso popravili. Kako pa je občutljiv gnadljivi škof za svojo čast! Ker je trdil neki agent, da ima škof lušno punčko, tiral ga je do deželne sodišča in stoprav se mu je pomirilo njegovo »milo« srce, ko je ob sodnik njegovega škofljana v poostreno ječo... Ali misli gospod škof, da sme le on zahtevati čast, denar in štruklje? Ali ne ve, da smo še drugi tu, ki imamo vse to tako radi, kot on, in si to hočemo ohraniti, oziroma pridobiti po pravičnem potu? Sedaj pa nekoliko premišljimo! Škof je razžaljen, ker je nekdo v gostilni govoril, da ima otroka. **Isti škof pa je zelo naklonjen nekaterim duhovnikom, ki imajo otroke**, kar vé široka javnost. Na primer v Ljubljani se uči šivati deklet, katere oče je škofov duhovni svetnik. Nekega župnika hvalijo škofovi časopisi, njegova hčerka pa veseljači po Ljubljani. Nekemu župniku je škof podelil drugo boljšo župnijo. Zgodovina njegova je podobna kontrolorju Škrobarju. Nekoč je poklonil neki natakariči dete, a doma si ga nista upala dati krstiti. Tu so spravili malčka v košaro in hajdi z njim v Ljubljano. Ali glej ga spaka! Na mitnici so ga hoteli zadacati...! Itd. itd. itd. Ako ljudje vidijo tako postopanje škofa napram politikujočim duhovnikom, ni čuda, da se zgražajo, kakor se togote nad v nebo vpijočimi krivicami, katere so opisane v knjigi: »**Škof proti župniku**«. **Priporočam vsem rojakom, da to knjigo širijo in seznanijo z njeno vsebino zadnje hribovske vas.** — V Ljubljani, dne 17. junija 1914. — **Anton Berce**, župnik sorski.

s **Cvetlični dan v Ljubljani** dne 7. junija je donesel prekoristni Ciril-Metodovi družbi lep znesek 4731 K 77 v. Naj bi tudi na deželi posnemali Ljubljano.

s **Starinoslovec Jernej Pečnik** je 79 let star umrl v Ljubljani. Mož je prejšnja leta po celem Kranjskem, zlasti po Dolenjskem z velikim uspehom preiskaval prazgodovinska, oziroma rimska grobišča in gomile ter izkopal marsikako dragoceno stvar, ki sedaj blešči v kranjskem deželnem muzeju Rudolfinum. Izkopnine je pošiljal nekaj časa tudi na Dunaj. — Bil je markantna oseba. Iz skromnih začetkov in razmer si je s svojim raziskavanjem znal pridobiti med starinoslovci ime in ugled. Naj v miru počiva!

s **Na c. kr. I. državni gimnaziji v Ljubljani**, Tomanova ulica, poleg Narodnega doma, se bodo učenci za I. razred prihodnjega šolskega leta vpisovali že v nedeljo, dne 28. junija, od 9. do 12. ure. Vsa natančna pojasnila se čitajo v veži

šolskega poslopja ali izvedo pri ravnateljstvu.

s **Sprejem v I. gimnazijski razred**. Na II. državni gimnaziji v Ljubljani (Poljanska cesta) bode vpisovanje za I. razred šolskega leta 1914/15 v nedeljo, dne 28. junija 1914 dopoldne od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Učenci naj pridejo v spremstvu staršev ali njih namestnikov in prineso s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo zadnje ljudske šole. Sprejemni izpiti bodo v soboto, dne 4. julija od 9. ure dopoldne. Zunanji učenci se lahko tudi pismeno zglase, ako dološljejo imenovane listine predčasno ravnateljstvu, zglasti se pa morajo vsaj pred izpitom osebno pri ravnateljstvu.

s **Vpisovanje v I. letnik ljubljanskega c. kr. ženskega učiteljskega** je v nedeljo, dne 28. junija ob 9. uri, v I. letnik moškega učiteljskega pa v sredo dne 8. julija ob 2. popoldne.

s **Izpremema v garniziji**. Domobranski polk št. 27, ki je nameščen v Ljubljani, bo ješeni prestavljen v Gorico, v Ljubljano pa pride domobranski artilerijski polk št. 22 iz Gradca.

s **Tri stvari vpoštevajte**, kadarkoli kupujete kako blago: da je dotično blago dobre kakovosti, da je po primerni ceni in da je domačega izvira. Vse te tri lastnosti ima Kolinska kavna primes; ona je glede kakovosti najboljši kavni pridelek, ona je po ceni in ona je pristno domače blago, edino te vrste sploh. Slovenske gospodinje, ki so vse to že uvidele, kupujejo samo Kolinsko kavno primes, najbolj zadovoljne so z njo in je ne bodo nikoli več opustile.

s **Na zdravje!** bralcev ponavljamo: pristni dobite obe preizkušeni reelni sredstvi: Fellerjev bolečine tolažeči rastlinski esenčni fluid z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa - fluid« in prebavo pospešujoče želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa kroglice«, ako svoje naročilo naslovite tako - le: Lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa trg št. 318 (Hrvaško). Ti iz prirodnih zdravnih rastlin napravljeni izvrstni domači sredstvi sta tudi ceno. — 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 specijalni steklenici Fellerjevega blagodišečega rastlinskega esenčnega fluida stane franko na vse kraje 5 kron, medtem ko stane 1 zavitek s 6 steklenicami Fellerjevih pristnih rabarbarskih kroglic z znamko »Elsa kroglice« franko na Vašo pošto za 4 K.

LJUBLJANSKA OKOLICA.

lj **Hudobija**. V noči na 13. t. m. so došle neznani storilci poželi posestnici Ivani Šuštarjevi v Tomačevem na njivi grah, ki je bil ravno v cvetju. Na neki drugi njivi so izpulili čebulo in česenj. Škoda znaša 80 K.

lj **Z gnojnimi vilami nad nasprotnika**. Posestnikovega sina Avgusta Vrhovca je

neki opekarski delavec pretekli ponedeljek ponoči obmetal s kamenjem in to v neki gostilni v Brdu pri Kozarjih. Vrhovca, ki se je prej z delavcem prepiral, je to silno razjezilo. Šel je v bližnji hlev, oborožil se z gnojnimi vilami in jo je mahnil za nasprotnikom. Vrhovec je udaril svojega sovražnika po glavi in ga je znatno poškodoval.

DOLENJSKE NOVICE.

d **Od Vač**. Opetovano smo že poročali, da ni vse v redu v glavi g. Majdiča, kajti od časa do časa nas obdelava z barabami in drugimi nespodobnim priimki. To je ponavadi njegova nedeljska hrana za naše nespokorne duše. Seveda ne dela preveč časti svoji osebi s takimi burkami, ali včasih nam pa napravi smeha, da nas trebuhi bolijo. Veste, da je že pozabljen kakor stara baba? Dne 7. junija nam je pripovedoval: Danes je v Moravčah birma, danes 14 dni bo pa pri nas. Mi smo pa vedeli, da od 7. do 28. je 21 dni, ne pa 14 dni. Nato nas je začel vežbati v dostojnem vedenju napram tujim došlecem. Mi smo se pa muzali Majdičevi šoli in smo mislili: le glej, Majdič, da se boš ti dostojno vedel s svojimi govori v cerkvi, da ne bodo iz tebe tujci osle brili. Ko je videl, da odmev njegove šole bolj njega zadeva kakor nas, ga pa poprime sveta jeza. Kakor Mojzes pri zlatem teletu, nas je začel hruliti z znano častitko: Vaške barabe, ki niste porabne za nobeno stvar, rečem vam, da je socialni demokrat, liberallec pa hudič vseeno! Mi smo pa mnenja, da so Judežev Janez pa Trolko z Vač in pa Majdič eno, kajti ta trojica si je kar v vsem podobna. Kaj ne, g. Majdič, da je to resnica? Kaj bodo neki barabe o tem sodile!

d **Vače**. Kmetijska podružnica in gospod Majdič. Kakor je nam znano, prekaša naš Majdič slavnega Napoleona v šaržah. Le pomislite, kdaj je bil še kdo (na primer Majdič) kaplan beneficij? Še celo župnikovo uradno oblast si prilastuje. O tem se bo že župnik s škofom pomenil. Dalje je vodja Marijinih devic, klečeplaznih fantičev Marijinega vrta, knjigovodja posojilnice, načelnik čukulade, tajnik prepotrebne farovške kmečke zveze, dalje revizor prekoristne živinorejske zadruge v Kanderšah, ki donaša članom toliko dobička, da so se jim kar žepi preluknjali. Potem je učeni inštruktor izobraževalnega društva in vrhovni komandant tukajšnjih klerikalcev. Naposled si je priboril tajništvo kmetijske podružnice, ali ta poslednji zlodej mu je delal preglavico, da mu ni zadnji las padel z glave. Za vse to mu je delal napotje ta hudičev liberalni dlaš, kateremu bo še uro navil, kakor se baha v »Smrdoljubu«. Ne smete pa misliti, da je zmagoslavni Majdič res mož na svojem mestu. Kaj še, on je tudi pravcati obrekljivec in pa lažnjivec. To nam dokazu-

jejo Majdičevi dopisi v »Lažiljubu« št. 14, stran 214 t. l., ko pravi: Vrt kmetijske podružnice je tako zanemarjen, da dela kraju sramoto; sploh je bilo škoda predrage ograje, vsled katere ima podružnica dolg itd. V št. 22 t. l. po pravi: kmetijska podružnica na Vačah nima nič dolga, marveč je imela o novem letu še 170 kron gotovine. No, g. Majdič, kaj moramo misliti o vas, ker pošiljate v »Lažiljub« take dopise? Kaj ne, da ste figa-mož!

d Iz Novega mesta. Dne 10. t. m. je v našem mestu umrl Josip Gerdešič, dvorni svetnik v pokoju. Dosegel je visoko starost 83 let. Rodil se je v Belikrajini, služboval v Ljubljani, najdelj pa v Novem mestu. Tukaj je bil dlje časa državni pravdnik in pozneje predsednik okrožnega sodišča. Ž njim je izgubilo naše mesto najljubeznivejšega someščana. Bil je Gerdešič uradnik v času, ko je bil greh, biti domoljuben uradnik. V tem oziru ni bil pristopen nikakemu nemškemu vplivu, stal je trdno v najhujših političnih bojih Slovencev na strani svojih slovenskih rojakov, in njegov nastop je utrjeval marsikaterega drugega. V nedavno še po večjem nemškem mestu je njegovo vedenje dosti pripomoglo, da so se rojaki oklenili domačega ognjišča. Naše sedanje boje je motril do zadnjih dni z veliko pozornostjo in ni izgubljal vere v bodočnost Slovenstva. Kot uradnik je bil milega srca, bil je dober prijatelj ljudstva in se oziral na slabo vzgojo naših kmetijskih ljudi. Souradnikom je bil dober sodrug, ki nikomur ni mogel škoditi. Dolga leta je vplival ljubo in koristno na mož kot uradnik in zasebnik na Dolenjskem, vrnil je svoji ožji domovini tisočkrat, kar mu je ona dobrega storila. Bil je v zdravju do zadnjih petih let korenjak, ali slednjih pet let so mu noge odpovedale. Trpel je velike bolečine. Imel pa je v svoji soprogi plemenito dušo, ki ga je tolažila v hudi bolezni. Ako je bil kak zakon lep, bil je zakon Gerdešičevih! Izgubili smo našega prvega someščana. Ljub mu bodi spomin, dokler se ga bo še kdo spominjal!

d Občinske volitve v Tržišču na Dolenjskem so bile dne 15. t. m. Zmagala je pri volitvah v vseh treh razredih neodvisna kmetijska stranka, ki ima v novem občinskem zastopu 17 odbornikov. Samo v I. razredu je prodril en odbornik, ki je pristal Šusteršičeve stranke.

d Iz Telških hribov. Na Telčah se je s 1. junijem otvorila toli zaželjena poštna nabiralnica. Oskrbuje jo za trikratno pešpot na Tržišče ga. Jermančičeva. Kakor povsod, so vtikali gospodje iz škocijanskega farovža tudi tu svoj nos in drezali, da bi prišla v njihove roke, da bi šnofali, kdo je vse naročnik »Slov. Doma« in imeli tako skrbno v evidenci, kdo bo proklet. K sreči so merodajni gospodje vsem, tudi telškemu mežnarju podaljšali nosove in žeganim tičem pristigili peroti. Tako je prav! Poštnemu ravnateljstvu se za to prepotrebno napravo zahvaljujemo in želi-

mo da bi v dobrobit ljudstva procvitala tako, da se bo čimprej razlegal poštni rog mimo naših vinogradov in hramov. Le krepko naprej!

d Iz Škocijana. Gospod Krmežljavček ni povsod oči, ni se revček nedolžni zgražal, ko je bivšemu »Čuku« posodil konja, mršavega fuksa, da sta šla k puncu v vas!? Umetniška slika, ki predstavlja čvrstega, ponosnega Sokola ga bode v oči! Človek, ki čaka poštene ljudi kot ropar ob cesti, človek, ki vzgaja ponočnjake, lumpe, pretepače, tatove, se zgraža. Človek, ki pozno v noč vasuje (vsaj je fant od fare), ki pomaga in pospešuje, da kak njegov »Čuk« lažje krade »krancelj«, tak človek še govori o pohujšanju. Fej, hina-vec! V primeren odgovor Škocijanci, vsi na velikanski sokolski zlet v Ljubljano 14., 15. in 16. avgusta. »Lažiljub« teden za tednom psuje in sramoti zdaj enega, zdaj drugega. Škocijanci in kmetje, ste pa vsi še vedno tako prokleta neumni, da hodite dan za dnevom h Komljančevemu Jožetu, ko je že zdavnaj rekel, da ne mara nobenega liberalca v svojo štacuno. Ali ni dovolj naših mož trgovcev, gostilničarjev, ki so možje na svojem mestu, ki se ne ganejo z mesta, akoprav jim klerikalci dan za dnem proglašajo bojkot!? Može! »Svoji k svojim!« Jože vas ne mara, vi se mu pa vsiljujete; za plačilo vas pa pomaga psovati, pripada k stranki, ki je kmetom, gostilničarjem in sploh obrtnikom smrt in poguba. Na noge, zob za zob!

d Škocijan pri Mokronogu. Kakor stekel pes grize in oblaja vsakogar, tako napada »Lažiljub« dosledno vsakega, ki mu je trn v peti. Pomoči takim psom ni; Ponikvar nima recepta, zato pa bi bil primeren recept ta, da bi počil od zavisti in jeze Krmežljavček, »Lažiljubov« dopisun, da sleherni, ki je napaden in psovan v tej cunji, daruje v odgovor 1 krono za Narodni sklad ali »Slov. sokolski sklad«, da bo ob drugi enaki priliki lahko oblekel moža Sokola, da ne bo treba povešati oči ob pogledu Adama ljudem, ki itak nimajo nobene čute sramu. Komur se pa zdi primerneje, pa zbirajmo fond, da nas bo čimveč v Ljubljani na Sokolskem zletu. Da ne bo recept brezuspešen, zato bo že skrbel marljivi hinavček Tone Krmežljavček! Sedaj pa na delo, vsi od kraja! — Sokol.

d Iz Novega mesta. Ljubi »Slovenski Dom«! Če misliš, da je moj prijatelj pater Pavel po tisti nezgodi v tisti vasi ob Krki, kjer so že Rimljani opeko žgali, pretrgal vse skrivnostne nitke, ki so ga kot duhovnega očeta vezale do svoje ljube Marijine hčerke (mislim, da ji je Mica ime), se zelo motiš. To bi tudi ne bilo lepo od njega, če bi bil kaj takega hotel storiti. Kot pravi dušni pastir in voditelj svojih ovčic v kikli, je celo primoran, da se za take revice v takih slučajih še bolj briga, kakor se je preje. Saj bi se lahko zgodilo, da pride kakšna hudoba — in mladi fantje so sploh

vsi take hudobe za dekleta — pa mu bi nazadnje, ko se je že on toliko prizadeval, vse spridil, vse podrl, ali pa še kaj — napravil. Sicer je Mica iz tiste vasi ob Krki, kjer so Rimljani opeko žgali, že blizu tiste starosti, v kateri smejo ženske tudi brez škofovega dovoljenja priti v kak farovž za gospodinjo, ampak vendar, kaj se ve! Ranjka Sara je bila stara čez sto let, pa je oče Abraham le še moral — zibati. Sicer se pa pri Marijinih hčerkah ne gre samo zavoljo tistega zibanja, ampak sploh za to, da se tudi »krancelj« ohrani. In to hudo skrb je pri nas prevzel pater Pavel ne samo za naše mestne Marijine ovčice, ampak tudi za vso bližnjo okolico. Pod varstvom te hude očetovske skrbi je Mica po tistem nesrečnem večeru začela bolj pogosto zahajati v samostan pobožnih očetov frančiškanov. In če je le mogla, nikdar ni prišla prazna. Kakšno kolbico v papirju zavito, zraven kakšen košček potičice, da, kar med zobmi izgine kot kafa, to se lahko mimogrede iz spovednice na porti stisne v roko, frančiškanske kute pa veliko blaga, če treba tudi v kontroband preneso. Seveda hudobni ljudje, ki so patra Pavla in njegovo Mico večkrat srečali na porti ali kje tako bolj na skrivnem, halo, so takoj zagnali krik in vik, češ, poglejte ga, pater je, pa se hodi s puncam na porto »šokat«! In s posebnostjo še, če so pri tem slišali še kakšno cmokanje, pa je bil ogenj v strehi. Uh, so ljudje dandanes nevoščljivi in opravičljivi! Kaj takega seveda takoj vidijo in slišijo. Da bi pa tudi videli, kako se ravno pater Pavel v potu svojega obraza trudi v spovednici, kjer mora čisto natančno zvedeti, kako in kje se njegove hčerke po opravljeni večerni molitvi slačijo, kakšne misli jih takrat obdajajo, kako potem pod gorko odejo od sebe odganjajo hudobe kakor sta izkušnjavec in zapeljivec, kako on poleg vseh teh skrbi od zjutraj do pozne noči leta okrog po mestu in skrbi, da mestne dekle ne spravljajo krone v kakšne stare nogavice, ampak da jih »ofrajo« za najnovejši »Lurd« na samostanskem dvorišču — ali pa da bi se ljudje brigali, koliko skrbi ima pater Pavel pri bogatih vdovah in pri takih terciarkah, katerih sinovi so hudi liberalci, morda celo kašni boljši Sokoli, o tega seveda ne store ti hudobni ljudje. Dobro je še, da se pater Pavel sam nič ne briga kaj taki ljudje o njem sodijo. Saj so tudi govorili, da je kardinalovo Tončko takrat, ko se je mislil zopet vrniti v Rim, za božjo voljo prosil, naj mu ne greni že itak težkega srca, pa naj ostane tukaj, kjer ji bo preskrbel tako gostilno, kamor bodo zahajali sami pripadniki »Svete vojske«. In da od tedaj, ko jo je res preprosil, da je ostala in je tudi res dobila gostilno, vedno čepi pri nji zadej v kuhinji skrit, od koder lahko špijonira, kaj gostje spredaj v gostilni med seboj govorijo. In kaj vse so še skupaj spravili glede kardinalove Tončke in patra Pavla! Ampak ljudje božji, kdo naj jim kaj takega

verjame? Pater Pavel je sicer res zavber fant, ampak ne glede na to, da mu je kardinalova Tončka lahko že stara mati, on je pri vseh izkušnjavih svet mož in čist, morda še bolj kot so njegovi računi za lursko kapelico.

d Iz Prečine. Življenje na kmetih postaja ravno vsled verskega fanatizma in klerikalne versko-politične hujskarije čimdalje bolj neznosno. Vsaka tercialka, katere talent ne sega dalje, kakor da po jagodah na rožnem vencu zna šteti do deset, si prilastuje nad svojimi sosedi pravico, ki je nad vsemi sodniki in vsemi vladarji pridržana le večnemu sodniku. Pravico namreč, da se predrzne obsojati, kdo izmed sosedov je bolj ali manj pobožen in veren, kdo v vasi zasluži biti imenovan pravi kristjan. In ker je na deželi vsaka druga ženska gotovo tercialka in vsak tretji možki če ne tercijal, pa vsaj farizej, tedaj stoje vsi vaščani vsako uro pod obsodbo ravno v v takih stvareh, ki nikogar drugega nič ne brigajo; kajti vsak posamezni človek bo za se posamezno dajal odgovor, pa ne našim tercijalom in tercialkam, ampak edino le tistem sodnikom, o katerem vera uči, da ima edini pravico soditi žive in mrtve. Ni bilo dovolj, da so tercijalke in tercijali po vaseh svoje strupene jezike brusili nad svojimi sosedi ter sodili njih versko mišljenje po svojem fanatizmu, po svoji omejeni zaranosti. V novejšem času, kakor dobro vemo, se je takih obsodb lotila tudi klerikalna politika. Iz zgodovine vseh ver je znano, da je vsaka vera v istem trenutku padla na najostudnejšo stopinjo, ko se je politika začela brigati za vero, oziroma ko je politika pričela izrekati svojo sodbo o vprašanju, kdo je in kdo ni veren. Da je naša klerikalna stranka s svojo politično presojo v zgolj verskih zadevah padla naravnost v gnusno nižino, za to imamo žalostnih dokazov vsak dan v vsaki vasi več ko preveč na razpolago. Tercijalke in tercijali zahtevajo od sosedov vsaj navidezno, vnanjo pobožnost: da zahajaš v cerkev, čeprav tam ves čas misliš le na svoj dom, da po večerji blebečeš rožni venec, čeprav zraven misliš, kako boš svojega bližnjega zaradi malenkosti po sodiščih preganjal. Da te ie vidijo večkrat cerkvi, da te slišijo brbljati razne molitve; kje so takrat sicer tvoje misli, ali kako sicer živiš, to jih ne briga toliko, zakaj imajo te za pravega kristjana, čeprav si drugače lahko tat, goljuf, ubijalec, sploh lump prve vrste. Da to ni tjavendan rečeno, to smo pred kratkim doživeli v porotni dvorani, ko so sodili Rogla. Tega falota je sam trebenjski dekan postavil celi fari za vzgled, ker je bil prvi tercijal v fari, ker je bil vsaki dan pri maši, ker je vsako nedeljo sprejemal sv. zakramente, ker je v cerkvi in pri procesijah naprej molil rožni venec, ker ni pogledal niti enega liberalnega lista (takrat jih še ni bilo takih, ki bi v Trebnje prihajali) pač pa je rad prebiral zgodbe sv. pisma; skratka, zato ker je bil Rogelj tercijal prvega

razreda. In vendar; vse to njegovo tercijalstvo, vse njegovo krščanstvo je bilo le na vnanje, kajti v srcu je hrepenel po pesti zemlje, ki bi morala postati last njegovega brata. Dočim so njegove ustnice izgovarjale božje besede in klicale Boga, Marijo in vse svetnike na pomoč, je v njegovi črni duši vladalo hrepenenje, strast, lakomnost, dokler jo je prevzel najgrji, največji greh, ki ga pozna človeštvo, Kajnov greh. In ta največji tercijal v fari je še tisti večer naprej molil rožni venec v spomin na Kristusovo trpljenje. Pa kaj je bil zanj spomin smrti Kristusa, katero celo največji brezverci spoštujejo? **On, največji tercijal v trebanjski fari med je tem, ko je njegov jezik poleg svojega brata izgovarjal ime Kristusa, premišljal zadnji načrt, kako bo par ur pozneje zavratno umoril svojega spečega brata.** To, kaj ne g. kaplan, ti mladi fant, ki še ne veš, kaj je življenje, pa se predrzneš med nami prebirati, kdo je pravi kristjan, to kar je Rogel leto in dni premišljeno izvršil to je bilo pravo krščanstvo, kaj ne? Trebenjske tercijalke so bile v tega falota tako zatelebene, da še sedaj, ko je po 40 letih vse prišlo na dan, ko je Kajn že sam priznal svoj vnebovpijoči greh, niso mogle verjeti, da je to mogoče. Tako pobožen fant, kot je bil ta Martine, pa da bi kaj takega storil, to je ne mogoče, so danes že stare tercijalke kot priče tarnale pred sodiščem. G. kaplan verjemite mi, da je bilo to začudenje pobožnih ženic hujši udarec za današnje krščanstvo, kakor slučaj torej greh sam na sebi. Iz tega se lahko učite, da vsi krščanski nauki, **vse tercijalstvo, ki ga pred nevedno kmečko maso razširjate, ne pomaga nič, če človek sam obsebi ni pošten, da je samo vera in samo vnanja pobožnost le vrhna lupina brez vsakega jedra, da vam že v praktičnem vsakdanjem življenju ne pomaga čisto nič, da verujete v Boga in vse svetnike in svetnice božje, pa živite drugače kakor uči vera, če v duši in srcu drugače mislite in delate kakor blebetate z jezikom.** Ni Kristus zastoj svaril take posili kristjane rekoč: **Ne pride vsak, kdor mi pravi: Gospod, Gospod, v nebeško kraljestvo ampak kdor izpolnjuje voljo mojega Očeta ki je v nebesih . . .** Koliko še manj je vredna klerikalna politična vera, o tem pa prihodnjč. G. kaplan, na svidenje!

d Samomor. Dne 11. t. m. zjutraj se je obesil v svoji listnici 42letni posestnik Anton Štamcar iz Gorenje vasi pri Šmarjeti. Samomor je izvršil v času, ko je bila njegova žena pri maši v Šmarjeti. Štamcar je bil osem let v Ameriki in se je šele 8. t. m. povrnil domov. Vzrok samomora se lahko išče v slabih gmotnih razmerah.

d Z lestve je padel in si zlomil nogo. 36letni delavec Janez Štrajhar iz Kandrš v litijskem okraju je padel z lestve osem metrov globoko in si je zlomil pri tem levo nogo. Štrajhar je dobil tudi nevarne notranje poškodbe.

d Toča. Dne 10. t. m. se je zbrala nevihta nad vasjo Štanga v litijskem okraju. Vsula se je toča, ki je napravila tamošnjim posestnikom veliko škode na polju in na vrtovih.

GORENJSKE NOVICE.

g Podjelovo brdo pri Novi Oselici. Kako čudno postopajo klerikalci z ljudmi, ki niso slepo udani klerikalizmu, se vidi že iz njih početja v cerkvi. Sin nekega posestnika je šel v cerkvi v očetov sedež. Takoj ga je napadel neki klerikalec, češ da nima pravice do tega sedeža, ker ni še nikoli nič pripeljal k cerkvi. No, oče je pa plačal 10 K v bisago, zato ima pa njegov sin vendar pravico do sedeža. Dotični pa, ki je stegoval jezik, naj bo le lep pri miru, kajti ne sme si domišljati, če je klerikalec, da sme otroke goniti s plačanih sedežev. Če se otrok ne bo pustilo pri miru, pa v cerkev ne pojdejo in starši jim bodo brali »Slov. Dom«, da bodo vedeli, kakšni so klerikalci in po čim je lurska voda in telečja kri. Toliko v vednost dotičnemu, ki je bil včasih drugega mišljenja, a je zdaj oblekel novo suknjo kakor ščurek spomladi.

NOTRANJSKE NOVICE.

n Postojna. Izkaz daril za „Sokolski dom“ v Postojni: br. Stanko Lavrenčič za prodane razglednice K 26'60, sestra Lojzika Burger za prodane bloke šte. 209, 210, 212, 213, 14, 15, 16 K 35.—. Marljivi nabiralki, ki naj bi našla obilo posnemovalk, iskrena hvala in sokolski na zdar! — V nedeljo se udeleži Postojnski Sokol veselice in javnega nastopa bratskega društva v Senožečah. Odhod ob 1 uri z vozovi iz Postojne. Prosi se obile udeležbe! Na zdar! — V petek je odšlo vojaštvo 17. in 27. pešpolka, ki se je mudilo 14 dni na strelnih vajah v Postojni zopet v svoje garnizije v Ljubljano. Pohvalno moramo omeniti godbo 27. pešpolka, ki je vsak dan prirejala promenadne koncerte ter imela vedno na sporedu tudi slovanske skladbe, kar nas je jako veselilo. Tudi moštvo se je vedlo povsem taktno ter ni bilo v tem oziru nobenih pritožb in nikakih nerodnosti po javnih lokalih s civilisti. Tako je pokazalo vojaštvo in občinstvo, da se lahko v razumnosti živi in dobro izhaja.

ZAGORSKE NOVICE.

„Slovenec“ in „Domoljub“ se zopet zaganjata v mojo osebo glede šentlambertskega izleta. Nagromadila sta polno laži in pri tem še celo navajata, da so se kmetje, ki so naši pristaši, nad menoj zgražali, ker sem vzel svojega sina seboj, češ to ni lepo, da se šoli obvezne otroke vlačijo na shode. — Bodi povedano, prvič niti nobenega shoda ni bilo v Šent Lambertu in drugič,

da tudi ni res, da bi se kmetje, ki so naprednega mišljenja nad tem zgražali, ker vsi, ki so bili navzoči, vedo prav dobro, da je bil to le prijateljski sestanek z g. župnikom Bercetom, ne pa politični shod. Tudi ni res, da sem jaz kandidat. Dopisnik mi je prav dobro znan in tudi vem, kdo je bil tisti naš pristaš kmet, ki se je o mojih otrocih izrazil, da ni lepo; če vzamem sina s seboj, kadar grem v hribe. — Ta kmet še ni nikoli nič sejal, ne žel in to vsled tega ne, ker nima polja. Mislim, da storim svojo očetovsko dolžnost, če že v zgodnji mladosti svoji deci vcepim v srce ljubezen do naše slovenske domovine. To pa najlažje dosežem, če grem z deco v naravo, da vidi krasoto naših gora. Mogoče, da bi dopisniku bilo bolj povolji, če bi jaz sam imel kakšna skrivna pota...? „Slovenčev“ in „Domoljubov“ dopisnik ima zelo bujno fantazijo. Lansko leto me je počastil bivši ljubljanski župan g. Iv. Hribar s svojim posetom, nato sva skupno obiskala nekaj strank banke „Slavije“. Par dni nato je že prinesel „Slovenec“ notico iz Zagorja, da sva šla z g. Hribarjem snubit k Čobalu socialno-demokratsko stranko, naj voli v kmečki skupini z nami. Da je bila to zlobna laž dopisnika, se lahko vsakdo prepriča, če vpraša g. Čobala. — In tako je prišel po pol letu zopet dopisnik s svojo fantazijo, ter jo odložil v predalih „resnico ljubnih“ katoliških listov. Dober tek nevednim bralcem katoliških listov, ker se jim servira tako podla obrekovanja in laži. Nam pa s tem delo lajšate, ker naš kmet sam sprevidi, kje se resnica piše in kje laž. Opetovano so mi že kmetje pravili v Zasavskem pogorju, da so popolnoma prepričani, da naše kmečko glasilo „Slovenski Dom“ piše resnico, nasprotno pa „Domoljub“ neresnico, o tem so se na lastna ušesa in oči prepričali na dr. Zajčevem shodu lansko leto na Sv. Gori itd. Za ves napredek naše kmečke stranke se imamo zahvaliti „Domoljubovim“ in „Slovenčevim“ lažnivim poročilom. Slobodno pa je dopisniku, da me še nadalje obrekuje, uverjen pa sme biti, da jaz ne bom za njega delal reklame... Ljudje, ki so zgolj samo radi tega vneti pristaši sedanje večine S. L. S., da bi prišli do korita, nas napredne kmečke pristaše ne morejo s svojimi lažnjivimi poročili osmešiti, kajti naše novorojeno dete „kmečka stranka“ je močno in zdravo, in ta se bo otesla takozvanih trotoev. Pot, katero smo si kot kmečka stranka začrtali, je ravna in prava. Tisoče in tisoče nas že koraka po nji in vsak dan se naše vrste množe in v doglednem času nas bo kot listja in trave. Takrat pa bomo pometli s takimi ljudmi, ki samo žro iz korita za naše krvave žulje. To si naj zapomni zagorski dopisnik.

Zagorje ob Savi, na dan Sv. Vida 1914.

Ivan Taufer, posestnik.

OSTALI SLOVENSKI KRAJI.

o Z Goriškega. Vedno bolj grizejo naši novostrujarji okrog sebe. Grizejo, blatijo in napadajo na najostudnejši način. Saj vendar vedo, da se je naš kmet začel zavodati gospodarsko in politično. A oni sanjajo, da se da s terorizmom in lumparijami vendar nekaj doseči. Pa kmetje smo drugačnega mnenja. Mi vemo, da sta poštenost in treznost najlepši čednosti. To hočemo uporabiti in nastopiti pravo smer. Pri zadnjih deželnozborskih volitvah, pri katerih so naši klerikalci — slavno — pogoreli, smo zapomnili njih nesramne napade in lopovstva (kakor se je dogajalo od klerikalcev pri državnozborski volitvi na Notranjskem) na naše kmečke poslance. Zato smo možato nastopili in zamašili klerikalcem usta za vselej! — Kmetje! Organizirajmo se in nastopimo proti stranki, ki je nje načelo — usužniti kmeta! Vse moči moramo postaviti v boj proti novostrujarski bandi, kajti nje bisaga je polna, a srce brezdomovinsko.

o S Tolminskega. Zadnji teden so se vršile v Tolminu občinske volitve. Zmagala je naša stranka na celi črti. Kljub vsem klerikalnim naporom smo se častno držali in klerikalce strahovito porazili. Posebna čast gre kmetom iz okolice. Vrh tega je hotel naš kaplan zlesti v občinski odbor. No, to veselje mu privoščimo, mogoče se je v kaki krčmi preveč napil, da mu je laška kri tako zavrela. Treznost, treznost kaplanče, ne pa teptati Kristusove nauke. — Tudi po nekih tolminskih vaseh podpihujejo ljudstvo razni zdražbarji in netijo sovraštvo. Tam, kjer so živeli v miru in slogi, kjer nastopajo gospodarske stranke, ne politične, začne drezati kaka »cerkvena miš«, kar rodi jako slabe posledice. Zato, kmetje, boj klerikalizmu!

o Novice z Goriškega. V Ozeljanu je zgorelo posestniku Jožefu Rijavcu vse gospodarsko poslopje. Kako je nastal požar, ni dognano. — V sredo je padala toča in je napravila obilno škodo v Dornbergu in v Batujah. Zlasti je močno prizadeta občina Tabor pri Dornbergu. — Pri občinskih volitvah v Biljah je zmagala samostojna stranka v vseh treh razredih. Le tako naprej, kmetje! — Gad je smrtno pičil neko deklico v Malniku pri Bovcu. Ker ni bilo hitre pomoči, je kmalu umrla.

o Volitve v istrski deželni zbor. Dne 7. in 14. t. m. so se vršile v Istri volitve v splošni skupini. Rezultat je bil sledeči: I. volilni okraj Koper: Ožja volitev med italijanskim liberalcem in italijanskim klerikalcem, v kateri je zmagal poslednji. II. volilni okraj Poreč-Rovinj: Izvoljena italijanska liberalca. III. volilni okraj Pulj: Ožja volitev med italijanskim liberalcem in socialnim demokratom, zmagal je prvi. IV. volilni okraj Koper slovenski okraj: Izvoljen prof. Matko Mandić. V. volilni okraj Motovun-Buzet: izvoljen dr. Milič

(Hrvat). VI. volilni okraj Pazin: izvoljen dr. Laginja. VII. volilni okraj Volosko: izvoljen s 5500 glasovi prof. Spinčić.

o Iz Podbrda na Tolminskem. Jej, jej, ljudje božji, mar mislite, da smo zaspali tukaj pod Črno prstjo. Kaj bi spali spanje pravičnega, ko smo pod okriljem našega župana, oziroma — deželnega poslanca! Ali ste slišali deželnega poslanca! Kakšnega poslanca? Takšnega kakor ga vidite! ... Pred enim tednom je prišel neki kmet k njemu in ga vprašal: »Zakaj ste molčali v deželnem zboru, ko so nas liberalci hoteli obdavčiti?« Orgič mu je povedal, da je to Fonu vse obrazložil in je potem vzrohnal proti kozam, veste, tolminskim kozam. Amen. — Ali bi bil slab tudi ta za diplomata pri Berchtoldu. Mogoče pojde z deputacijo k njemu! Ha-ha, uboga trepetlika zagrgljena.

o Goriška poslanca Fon in Rojec prirejata številne shode posebno po zadržanih krajih. To pa nekaj pomeni. Da, posebno Fonu roji po glavi. Svoje prepričanje je prodal, pri koritu je. Kaj, če mu naenkrat zmanjka tal? Kam naj se obrne, ali nazaj na sodnijo, kjer je bil? Slovenskih sodnikov nam tako manjka. Ne boš, on je pameten mož. Misli si: trda mi prede, lagati moram, obrekovati in med kmete iti. Pa hajdi... Kako pa je bilo pred leti? Lepo je doma sedel in si mislil, pišite me v uho, že gg. nunci naredijo, kar bo prav. In izvolili so ga. Časi se pa spreminjajo in izvestni ljudje v njih. Ljudstvo spregleduje, kmetje vstajamo, klerikalizem propada in svoboda se širi. Kmetje, sedaj se pa bojimo proti stranki ljudskih sleparjev.

n Iz Vremskega Britofa. Dne 12. t. m. dobili so pri čiščenju materiala v tukajšnjem premogokopu enega ponesrečenih rudarjev po 6 mesecih, seveda skoraj same kosti. Po obleki so spoznali, da je truplo Franca Šemrova iz Godoviča. Ob 10. zvečer prepeljali so ga na pokopališče, kjer so ga zjutraj ob 5. uri, dne 13. t. m. slovesno pokopali.

o Grozna nesreča na volosko-opatijski električni železnici. V petek ob pol 7. zvečer dogodila se je grozna nesreča na progi opatijske električne železnice in to v Iki. Voz, ki je vozil iz Lovrane proti Opatiji, je skočil iz tira na zelo strmem klancu v Iki in z nepopisno brzino drvil proti hiši Zahej v katero se je zaletel in se skoraj popolnoma zdobil. Ista usoda dogodila se je priklopnemu odprtemu vozu, tako da sta oba voza v par minutah tvorila kup podrtin. V vozech se je nahajalo kakih dvajset pasažirjev. Ko je voznik Potočki opazil, da ne funkcijonirajo več zavori, skočil je z voza in se s tem rešil gotove smrti, to sta storila tudi sprevoznika Sampl in Grm in nekoliko pasažirjev, ki so vsi srečno ušli z manjšimi praskami in ranami. Huje se je pa godilo onim, ki so ostali v vozovih, oziroma niso imeli časa ali dovolj korajže one posnemati. Sevedase je takoj skočilo v po-

moč in se je izvleklo iz razvalin vozov vse ponesrečence, ene manj, a druge več ranjene, na veliko srečo pa nobenega mrtvega.

O Drobne novice iz Trsta. Poizkušen samomor. V Trstu je izpila 38 letna babica Adela Sbaizero prednočnim v samomornem namenu večjo količino karbolne kisline. Domači so poklicali takoj zdravnika, ki ji je izpral želodec. Pustil jo je v domači oskrbi. Vzrok poizkušene samomora ni znan. — Žepne tatvine ob priliki procesije. Najlepša prilika za žepne tatove so razne gnječe, posebno pa cerkvene slavnosti. To je izvedel tudi urednik „Österreichische Volkszeitung“, ki je v Trstu stal predvčerajšnjem na Borznem trgu ter zamaknjen gledal procesijo. Ko je procesija minula, je opazil, da mu je neki neznan, spreten žepni tat ukradel s telovnika zlato verižico in zlato uro v skupni vrednosti 140 K. Naznanil je dogodek policiji. Ravno tako se je pripetilo tudi nekemu Ivanu Paulinu, ki je na trgu Sv. Jakoba gledal procesijo. Tudi njemu je ukradel neznan žepni tat zlato uro in verižico, vredno oboje nad 200 K. —

LISTEK.

Ognjeniki. Peklenski ogenj.

Fr. Pirc.
XVII.

Opazovanje ognjeniških zbruhov in njih posledice na vremenu v naših krajih.

Pred vsem vaju moram še opozoriti, da je za nas važno vedeti, da iz ognjeniškega žrela najprej prično s silno močjo vhažati plini in vodne pare in ko se je bruhanje ognjenika resno pričelo, se med plini in vodnimi parami iz žrela dviga tudi ognjeniški pepel. Samo pline in vodne pare spoznamo tudi pri nas na onih čudnih oblakih, ki jih vidimo visoko plavati po nebu v podobi gostih mlečnobelih valov, ki se v ozkem objemu drže drug drugega in naglo prihajajo od tiste smeri, kjer bruha ognjenik. Izpočetka so ti oblaki podobni bolj malim mlečnim mehurčkom, potem se pa namreč pri večjem ognjenškem izbruhu zgostijo in naraščajo v čim dalje večje skupine, dokler ne dobe podobe srednje močno navalovanega morja. Če smo te prikazni od početka zasledovali, najdemo tema dvema

oblikama slediti tretjo novo prikazen: valovom podobne skupine oblakov se raztegajo v še bolj čudne podolgaste lise, prav kakor bi jih bil kdo z velikim čopičem po nebu potegnil. Včasih sega ena takih čopastih lis čez celo nebo, kolikor ga namreč z našega stališča vidimo. Potem se po več takih lis združi v večje skupine, ki nudijo opazovalcu veličastno divje razorano sliko neba. V tem slučaju lahko z mirno vestjo prorokujemo velike viharje, ki se najprej pojavijo na morju in katerih vpliv se čuti en dan pozneje tudi pri nas v obliki večjih lokalnih neviht, to je namreč takih neviht, ki že v mali pokrajini, kakor je n. pr. naša Dolenjska, zadenejo samo gotovi kraj, dočim je v najbližjih krajih lepo vreme. Če se pa vihar ni na morju razvnel in je veter z elektriko in plini prenasršene oblake raztrgal in odnesel na celine, tedaj pride tudi do večjih izbruhov, ki zadenejo cele dežele. Tedaj govorimo: tu in tam se je oblak utrgal. (Tako lokalno omejeno nevihto kot posledica izbruha Etne, smo imeli pretečeni teden na Trški Gori in sosednjih vinskih gorah). Vse te prikazni se najlepše opazujejo, če pridejo v navidezno bližino solnca ali lune. Tedaj vidimo lepe mavričaste kolobarje, včasih posamezne male prav blizo okrog lune ali (redkeje) okrog solnca, včasih pa bolj oddaljene v velikanskem krogu ali obodu, v katerem so pa še drugi manjši združeni. Zakaj se ti mavrici podobni kolobarji narede, o tem kaj več ob drugi priliki. To pa vesta, da priprosti ljudje iz pojavov teh kolobarjev (pri nas jim pravijo tudi venci — luna ima „krancelj“) prorokujejo slabo vreme.

Plini in vodne pare, ki vse te različne podobe ustvarjajo in pretvarjajo, plavajo zelo visoko v ozračju. Pri izbruhu Vezuva l. 1779. so dosegli višino 3500 metrov. Če pomislimo, da je v tej višini že zelo hud mraz in si obenem predstavljamo, da so plini in para komaj ušli iz ognjeniškega žrela, silno razgreti in prepojeni z razstreljivimi elementi, kakor je n. pr. elektrika in da včasih dosežejo višino do 20.000 metrov, nam je lahko umljivo, zakaj taki oblaki prihajajo iz ognjeniškega žrela povzročajo tako silovite nevihte. Umljivo je pa tudi, zakaj ob takih dneh solnce veliko bolj soparno pripeka, kakor pa če je jasno, ali pa tudi če so v njegovi navidezni bližini le navadni oblaki, kakor jih povzročajo iz

zemlje se dvigajoče megle in izpuhtovine. Taki pojavi silno vplivajo na človeka, pa tudi na živali; polasča se jih čudna utrujenost, nervoznost, kri sili v glavo, srce je nemirno, prsa se zožuje, v njih čutimo nekaj tistih notranjih pojavov, kakor jih imajo nekateri pri slutnjah o kaki posebni nesreči. Da take pojave posebno občutijo tudi noge, ki postanejo „težke kot svinec“, to je že marsikdo skusil. Čudno pa je, toda iz skušenj dokazano, da se ravno taki ljudje, ki so za take pojave posebno sprejemljivi, kratko preje čutijo silno lahke, tako nekam zdrave, vesele, vsa nervoznost, vsaka druga notranja bolezen je kakor bi nekam izginila. In ko se tako za nekaj trenutkov olajšan človek udaja upanju, da je nena doma postal zdrav, halo, pa ga naenkrat zgrabijo počutki ravno omenjene splošne utrujenosti itd. Ko pa pride do izbruha nevihte, nastopi za takega reveža olajšanje „kakor bi odrezal“. Vzrok tem vplivom na človeka je iskati v vdihajočih plinih, ki jih nizki zračni tlak tišči proti zemlji.

Kdor je vse te vrste nebesnih prikazni ob času ognjeniškega izbruha opazoval, zapazi semtertja tudi še dve novi prikazni. Preje mlečnato beli oblaki bodisi te ali one oblike, se naenkrat zatemne, postanejo čudno dimasto rujavi, redkokdaj naravnost črni. Pod belimi oblaki nastajajo lepo oblikovane, navadno ravnim črtam podobne rujave marge, ki ali vodoravno ali poševno vzporedno preprežajo celo nebo. Kaj naj ta prikazen pomeni? To pomeni, da je ognjenik resno pričel delovati, da iz gorečega žrela ne prihajajo več samo plini in pare, marveč da je ognjenik res začel bruhati lavo in druge izmečke. To je dim peklenškega ognja. Ta prikazen navadno hitro pospešuje pri nas oziroma drugod izbruh večje nevihte, ki lahko opustoši cele dežele.

In konečno vidimo še eno prikazen: ognjeniški pepel. Ta prikazen je vobče bolj redka, oziroma jo navadno tudi sicer pazni vsakdanji opazovalec lahko pregleda ali pa tudi zamenja z ravno omenjeno prikaznijo, z ognjeniškim dimom. Le pri res velikih, takozvanih katastrofalnih ognjenških izbruhih jo mora vsakdo opaziti, kdor se za take stvari količkaj zanima. Kolikor se jaz spominjam, se je ta prikazen najlepše videla na velikonočno soboto l. 1906. ob priliki izbruha Vezuva. Nebo je bilo prevlečeno z belimi valovitimi oblaki, semter-

Samo kratek čas

bi radi danes pozornost cenj. bralcev obrnili na nekaj, kar je v korist njih blaginje. Poleg množice izvečine inozemskih sredstev, ki jih proti vsakovrstnim boleznim in bolečinam s kričečo reklamo anoncirajo, se pa dobe na srečo tudi poštena, zdravniško priporočena zdravilna sredstva.

Gotovo so tudi našim bralcem znani taki staropreizkušeni izdelki. Ali ravno dobra domača zdravila, ki jih vsled njih

zanesljivosti priporočajo od ust do ust, skušajo mnogi brezvestni ljudje ponarejati. — Take ponaredbe se dobe tudi v veliki množini od Fellerjevega blagodišnega rastlinskega esenčnega fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa - fluid«, ki ga na zaslužen način mnogi zdravniki in bralci hvalijo za osvežujoče, poživljajoče, živce in mišice krepeče, bolečine tolažeče sredstvo.

* Ravnotako pogosto, kakor Fellerjev fluid z znamko »Elsa - fluid«, pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujo-

če želodčno sredstvo Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. — Ker smo se sami prepričali o dobrodejni lastnosti obeh preparatov in jih od mnogih bralcev in zdravnikov slišali pohvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da oboje naročate naravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubici, Elsa trg št. 318 (Hrvaško). Fellerjev fluid 12 malih ali 6 dvojnih ali 2 specijalni steklenici franko 5 kron, Fellerjeve kroglice 6 steklenic franko 4 krone.

tja so se videle tudi dimasto rujave maroge, a cela krajina je bila z živo rumenimi in zelenkastimi barvami prepojena. To se je posebno lepo opazovalo z višine (mi smo šli drugi dan na Velikonočno nedeljo na Gorjance, pa smo to prikazen še videli). Ognjeniški pepel se pa ne vidi samo v zraku, ampak se ga lahko vidi tudi ko pada na zemljo, zlasti na mladih perescih detelje in žita. Na poti proti gorjanskemu studencu „Gospodični“ smo videli, kakor bi nad novomeško kotlino se razlival rumenkast dež. Tak „dež“ so opazovali pretečeni mesec na Štajerskem, kjer si to čudno prikazen od kraja niso znali tolmačiti.

Ognjeniški pepel je zelo droban in lahek ter vsled tega gnan po vodni pari lahko plava v ozračju. Kjer plini spremene svojo obliko in smer, pada pepel kot rumenkast dež na zemljo, navadno kar sam kakor je, včasih pa tudi med dežjem pomešan. Najlepša je ta prikazen takrat, ko prihaja iz ognjeniškega žrela. Tedaj se dvigne visoko proti nebu v obliki gorečega stebra, ki se nazgoraj končuje na široko v velik črnoteman oblak tako gost, da na najbolj jasnem nebu solnce zatemni. V bližini bruhačnega ognjenika je ta pepel zelo nevaren. Kamor pade na zemljo, prinaša smrt rastlinam, pri zelo gostem padanju pa tudi ljudem in živalim. Mesta Pompeje in Herculaneum ob Vezuvi pa sta nam poleg mnogo drugih priče, da tak pepel uniči tudi cela mesta ter jih zagrebe z vsem življenjem vred pod seboj. L. 1882 je iz Vezuva vhaajoči tak pepel padal skozi 12 dni na bližnjo okolico ter je uničil mnogo ljudi.

In da pridem tudi k temu, kar sem Vama obljubil povedati: plini, vodne pare in ognjeniški pepel če pri izbruhanju pridejo v dovolj visoke zračne plasti, se puste po vetru odnesti silno daleč po svetu. Ko je l. 1836 v Severni Ameriki na obrežju Nikaragve bruhal ognjenik Consiguine, je njegov pepel popolnoma zatemnel okolico čez 50 miriametrov naokoli. Jugozahodni veter je zgrabil pepelovo maso, pa jo je nesel na otok Jamajko v Karaibskem morju, torej čez 125 miriametrov daleč od ognjenika. Pri zadnjem večjem izbruhu Vezuva, aprila 1906 so njegov pepel zasledovali preko Avstrije, Nemčije, Anglije do Islandije.

Pa naj zadostujeta ta dva vzgleda, ki se ponavljata pri vsakem večjem izbruhu tega ali onega ognjenika. Hotel sem Vama s tem le dokazati, kako umevno in naravno je, da mi, takorekoč kot bližji sosedje južnolaških ognjenikov, moramo opaziti in v drugi obliki tudi občutiti njih delovanje. Seveda, če te, vsakemu otroku vidne znake kažeta

in pojasnujeta našim Dolenjcem, bodo nad vajino glavo takoj poslali kakšno luno, ki v svoji porednosti tudi boljše ljudi trka, kakor je bratomorilec Rogel iz Pekla. Ampak za take lune in njih poredne prijatelje se nikar nič ne zmenita. Čim manj se naši učenjaki brigajo za nas, tem večja je naša dolžnost, da se v spoznavanju prirode sami učimo in s svojim znanjem koristimo tudi drugim. Le tedaj, če bo tudi ljudstvo na deželi pričelo spoznavati prirodo in njene čudeže, bodo izginili vsi drugi čudeži praznoverja, ki ga je še toliko med našim ljudstvom.

Cigan.

Povest; spisal Gregor Samarov.

(Dalje.)

»Kaj pa je to!« je zaklical Mihelin, ki je bil skoro skrit pod globokimi vejami in se globoko nagnil k močvirju, tukaj nekaj tiči v blatu.«

S palico je potegnil iz močvirja neko blatno stvar in jo prinesel k drugim.

Policisti so odstranili blato in pokazal se je telovnik iz bele in črno pisane svile.

»Moj Bog!« je zaklical Mihelin v največjem začudenju, »to je telovnik gospoda Evgena Šamona — ne, ne, motiti se moram, kako naj bi prišel tu sem?«

»Gospod Evgen,« je dejal državnik, prosim, oglejte si telovnik in povejte, če vam je ta kaj znan.«

Evgen je pristopil bližje in se zelo začudil, ko je pogledal umazano stvar.

»Res je,« je reke, »to je moj telovnik.«

Državni pravdnik je postal resen in zmajal z glavo.

Tudi Miran je pritekel, dvignil telovnik, ga dolgo opazoval in potem sovražno in grozeče pogledal Mihelina, ki je še vedno z očali na očeh strmel v telovnik.

»Ali se spominjate, gospod Evgen,« je rekel z ostrim glasom državni pravdnik, kdaj ste imeli zadnjikrat ta telovnik na sebi?«

»Prav dobro,« je odgovoril Evgen. »Bilo je na oni nesrečni dan, ko je moj ubogi stric nastopil potovanje. Takrat sem se izprehajal zunaj mesta.«

»In potem?« je vprašal državni pravdnik.

»Potem sem se preoblekel za obed.«

»Ali si morete potem razlagati, kako je telovnik prišel sem?«

»Ne,« je odgovoril Evgen, »imel sem ga pri jutranji obleki, ki je nisem več oblekel.«

»O,« je zaklical Mihelin, ki je še strmel v nesrečni telovnik, »zdi se mi, da ima telovnik rjave madeže, najbrže od močvirja.«

S palico je pokazal na telovnik, ki se je počasi sušil.

Policisti so pristopili in pregledali madeže.

»To je kri,« je rekel eden, »brez dvoma kri,« ki je v vodi izgubila nekoliko barve.«

»Vzemite najdeni telovnik,« je ukazal državni pravdnik policijskemu načelniku, to bo važen dokaz pri preiskavi. Torej menite, da se ne bo ničesar več našlo?«

»Gotovo ne,« je odgovoril načelnik.

»Torej se vrnimo. Preiskava naj se v tej smeri nadaljuje dalje po grmovju, zato pustite nekaj ljudi tukaj.«

Vrnili so se vsi k vozovom.

Evgen se je le vedno bolj čudil in okrožni glavar ga je sočutno gledal. Miran je pa jezno škripal z zobmi.

Mihelin je, kakor slučajno hodil nekaj korakov spredaj, se je sklonil in pobral iz gostega mahu neko stvar, ki je trenotek motril, potem pa plašno skril v naprsni žep.

Državni pravdnik je pristopil.

»Kaj ste pa našli, gospod Mihelin?« je vprašal.

»O, o — nič —,« je jecljal ta v zadregi, »nekaj, pa ne vem —.«

»Prosim vas, da mi takoj izročite najdeno stvar. Vse, kar se tu najde, je važno, naj bo na videz še tako malenkostno in neznamno.«

Izdajatelj in odgovorni urednik:
dr. Vladimir Ravnihar, državni poslanec.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 13. junija 1914.

Linc: 38, 7, 88 56 30.

Dvignjene v sredo, dne 17. junija 1914.

Trst: 42, 15, 25, 24, 18.

Moški in ženske, ki so pri

boleznih sečne cevi

(iztok svež in zastaran) brezuspešno poskušali vse mogoče, naj takoj zahtevajo brezplačnega pojasnila o popolnoma neškodljivem, povsod lahko izvršljivem zdravljenju v zaprti kuverti, brez vsakega natiska. Ozdravljenje v okoli 10 dneh. Cena jako zmerna. Ob neuspešnosti znesek nazaj.

Dr. med. J. Seemann, Sommerfeld 84
(Bez. Frankfurt-Oder.)

Potrebna zdravila pošlje ob naročitvi dunajska ali budimpeštanska razpošiljalnica, v izogib vsem čarinskim neprilikam. 94

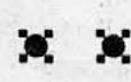

Priporočamo našim

Kolinsko cikorijo

gospodinjam

iz EDINE slovenske tovarne v Ljubljani.

Ženske pri motitvah (zastajanju krvi) ne jemlje kroglic, tablet, praška, čaja brez vrednosti. Mojo prijetno zauživalno, preizkušeno zaježeno neškodljivo sredstvo pomaga zanesljivo. Vsak dan dobim prostovoljna zahvalna pisma. Velika škatlja K 4.85 poštne prosto.

Diskretno pošilja dr. med. **H. Seemann,**
Sommerfeld 84 (Niederlausitz.)

Na željo se določijo iz dunajske ali budimpeštanske razpošiljalnice, zatorej carinske neprilike izključene. 94

Aškerčevo poslednje delo:

Atila v Emoni.

Cena broširane knjige 1:40 K,
vezane 2:40 K; po pošti 20 v več.

Naroča se v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

PALMA

perot

pešca.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica št. 2., lastna hiša.

Obrestuje vlogę na knjižico s 4¹/₂ % v tekočem računu najugodnejše. Z ozirom na svoj polnovplačani delniški kapital 8.000.000 kron in 1.000.000 kron rezervnih fondov ponuja največjo varnost za vsaj tujl denar. Promet na leto do 1400 milijonov kron. Preskrbuje vse denarne zadeve najkulantneje. 6 **Podružnica v Splitu: Coloman Testu, Srećković Gorčić in Collin**

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Poslovalnica l. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

		od		do	
		K	h	K	h
1	kg govejega mesa I. vrste	1	60	1	80
1	" " II.	1	40	1	60
1	" " III.	1	20	1	40
1	" telečjega mesa	1	50	2	20
1	" prašičjega mesa (svežega)	1	60	2	40
1	" " (prekaljenega)	1	90	2	40
1	" koštrunovega mesa	1	32	1	00
1	" Prašiči na klavnici	1	10	1	30
1	" kozličevega mesa	0	—	0	00
1	kg masla	2	80	0	00
1	" masla surovega	2	80	2	80
1	" masti prašičje	1	80	2	00
1	" slanine (špeta) sveže.	1	72	1	92
1	" slanine prekajene	1	90	2	—
1	" sela	1	80	1	92
1	" surov. margarinkega masla	2	40	0	—
1	" kuhan. margarinkega masla	2	00	0	—
1	" jajce	—	6	—	7
1	" / mleka.	—	20	—	00
1	" smetane	—	08	—	—
1	" " posnetega	1	—	1	20
1	" " sladke	1	40	0	00
1	" " kisle	3	00	3	60
1	kg medu	1	15	0	—
1	" čajnega surovega masla	1	40	0	70
1	" piškaneč,	2	00	0	—
1	" golob	4	00	0	—
1	" raca	0	—	0	—
1	" gos	0	—	0	—
1	" kapun	0	—	0	—
1	" puran	44	30	—	—
100	kg pšenične moke št 0	43	60	—	—
100	" " 1	43	00	—	—
100	" " 2	42	00	—	—
100	" " 3	41	00	—	—
100	" " 4	40	00	—	—
100	" " 5	38	50	—	—
100	" " 6	33	—	—	—
100	" " 7	14	40	—	—
100	" " 8	25	—	—	—
100	" koruzne moke	56	—	—	—
100	" ajdove moke	54	—	—	—
100	" ajdove moke	—	—	—	—
100	" ržene moke	—	—	—	—
1	1 / žizla	28	—	—	—
1	" graha	30	—	—	—
1	" leče	36	—	—	—
1	" kaše	28	—	—	—
1	" ričeta	24	—	—	—
100	kg pšenice	26	00	27	00
100	" rži	20	90	22	00
100	" ječmena	17	00	18	—
100	" ovsna	18	00	19	—
100	" ajde	26	—	26	—
100	" prosa belega	24	—	26	—
100	" " navadnega	18	00	19	—
100	" koruze 19:3	17	50	19	—
100	" činkvantina	20	00	21	—
100	" krompirja	6	00	7	—
Lesni trg.					
Cena trdemu lesu 11 do 12 K.					
Cena mehikemu les 7—do 8—K.					
Trg za seno slamo, in stello.					
Na trgu je bilo					
voz sena 8 00					
" slame 7 00					
" stelle 3 00					
" detella 0 00					

Lasni tra.

Cena trdemu lesu 11 do 12 K.

Cena mehkemu les 7.— do 8.— K.

The new claims in stalled

virg za send siamo, in stoijo.
Ne trans is bilo

VOZ SENA
INGUGU JE DINO

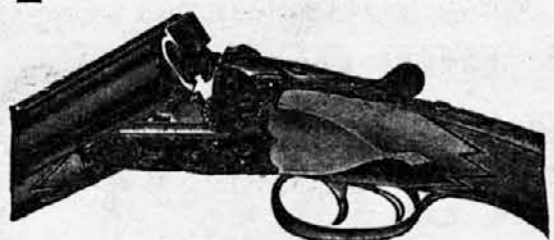
"slame

„ stelfe

"detella

Edina SLOVENSKA orožna tovarna

DRUŽBA: PUŠKARNA „P. WERNIG“
:: BOROVLJE - KOROŠKO ::

PISITE PO:

CENIK

1914

LOVSKE PUŠKE

STRELIJO POPRAVILA

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno postelino perje:

Zgotovljene postelje

is gostonitega rdečega, modrega, belega ali rmenega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, s 2 zglavnikoma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen s novim, sivim, jako stisnovitim puhastim posteljnino perjem 16 K; napol puh 90 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K; 14, 16 K; zglavniki 3 K, 3 K 60 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 18-, K 14 70, K 17 80 in K 1-; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4:60, 5:20 in K 5:70; podpernica iz močnatnega riazastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka, K 12:80, K 14:80. Ropšanje po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je samostojno, niati za neuzgajajoče se vrne denar. 53

S. Benisch, Dešenice, št. 953, Češko.
 Bogato ilustrovan cenik zastoni in franko.

Neokužen dvor,

zdrave živali, ki dobro prebavljajo in rade žro, krepko, težko krasno živino, krave, ki dajo veliko mleka in kure, ki neso veliko jajec, imajo vsi kmetovalci, ki se ravna po 10 zapovedih za kmetovalca in primešajo piči 2—3 krat na mesec **Mastina**. **Mastin** je dr. Trnkócyja redilno varovalno sredstvo. Živina ne živi samo od tega kar požre, ampak od tega kako da prežveči. — **Mastin** je bil s prvimi kolajnami odlivan in ga porablja milijoni previdnih kmetovalcev. Iди k svojemu trgovcu in kupi zavoje **Mastina** za 60 vin., 10 zapovedi pa zahtevaj zastoni, tudi če ne želiš **Mastina**, ali pa piši ti ali tvoj trgovec tvorniški zalogi: **Lekarna Trnkócy v Ljubljani, zraven rotóvža**. Ta lekarna razpošilja 5 zavojev **Mastina** za 4 K poštne prosto.

Ali je dobiti točno in neškodljivo učinkujočega sredstva proti

moški oslabelosti?

Velezanimiv opis o presenetljivem razkritju nemškega potovalca po Afriki (pripoznano tudi od številnih nemških in inozemskih profesorjev in zdravnikov) razpošilja za 20 h za poštino v zaprtem dvojnem pismu brez natiska 94

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Ffo.).

Gospodje vsake starosti, ki so doslej brezuspešno rabili vse mogoče (aparate, kroglice, metode, praške takozvana ojačila itd.), mi bodo po prečitaniu mojega opisa hvaležni. Pišite takoj, ker je na razpolago samo omejeno število eksemplarov.

Citajte slovenska zgodovinska romana:

Kralj Matjaž.

Cena 2 K, po pošti 20 vin. več.

Opatov praporščak.

Cena 1.80 K, po pošti 20 vin. več.

Obe knjigi se dobivata v

Narodni knjigarni v Ljubljani.

Sifilitiki!

Pojasnilno brošuro o hitrem in temeljitom ozdravljenju brez motenja poklica, brez ponovitve, brez živega srebra in drugih strupov, brez vbrizgavanja, brez škodljivih postranskih učinkov

razpošilja diskretno za 20 h za poštino v zaprti kuverti brez kakega natiska

dr. med. H. Seemann, Sommerfeld 84 (Lausitz). 94

Stanovanjski odsek „Slov. Sok. Zveze“ v Ljubljani

potrebuje za nastanitev udeležencev letošnjega zleta dne 15., 16 in 17. avgusta

približno 100.000 kg slame.

Slamo dobaviti bode najkasneje

do 1. julija 1914.

na stanovanjski odsek Sokolskega zleta v Ljubljani (načelnik mag. svetnik Janko Bleiweis Trsteniški)

V ponudbah je navesti ali dotičnik slamo le proda in za katero ceno, ali je pa tudi pripravljen proti odškodnini, ki jo je navesti, po uporabi slamo prevzeti zopet nazaj.

V ponudbah je tudi izrecno navesti, da je ponudnik pripravljen položiti kavcijo 10% dogovorjene kupnine, oziroma odškodnine, katera kavcija zapade v slučaj u, da slame v določenem času ne dobavi na določene prostore.

Ustanovljena 1881.

Račun: Pri avstr. pošt. zr. št. 878.406.
Pri ogr. pošt. hran. št. 19.864.

Telefon šte. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

R. Z. Z. N. Z.

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18

v lastnem združnem domu.

Žiro-konto pri avstro-ogrski banki.

Obrestuje hranilne vloge po 4 ³/₄ %

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za svoje vložnike.

Posojilnica posojuje svoj denar na varna kmečka posestva, radi tega je tudi ves denar pri njej popolnoma varno naložen.

Gospodarstvo posojilnice vodi jo gospodje:

Ivan Knez, veletržec in veleposestnik v Ljubljani.
Andrej Šarabon, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Josip Lenče, veletržec in posestnik v Ljubljani.
Ivan Mejač, veletržec v Ljubljani.

Anton Pogačnik, posestnik v Spodnji Šiški.
Frano Jaro, posestnik v Medvodah.
Avgust Jenko, posestnik v Ljubljani.
Alofij Vodnik, kamnosek in posestnik v Ljubljani.

Rezervnega zaklada kron 800.000.

Upravno premoženje koncem leta 1912 kron 19.000.000.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

Ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8.—1. popoldne.